

Juryrapport. Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs 2013.

De Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs is een tweejaarlijkse prijs die wordt uitgereikt door de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen. De winnaar van de Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs wordt namens ons land ingeschreven voor de Europese Dorpsvernieuwingsprijs die tweejaarlijks wordt georganiseerd door Europäische Arge Landentwicklung te Wenen.

De jury van de Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs 2013 bestaat uit:

- Ger Koopmans, Wnd. Burgemeester Stein; ex-Kamerlid CDA.
- Ronald van der Giessen, Directeur Oranje Fonds.
- Frank van Bussel, directeur KNHM.
- Jim Bakker, namens Kootwijkerbroek, winnaar Dorpsvernieuwingsprijs 2011.

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

Deze editie van de Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs kende elf genomineerde dorpen. Tot de finale drongen, zoals tevoren vastgesteld, acht dorpen door, welke allen door de jury werden bezocht.

Vóór de finale vielen drie dorpen af. Ook de bewoners van deze dorpen verdienen volgens de jury veel waardering voor hetgeen zij bereikten.

Wat te denken van Etten, provincie Gelderland, dat een multifunctioneel dorpsplein ontwikkelde en realiseerde waardoor de samenwerking en saamhorigheid tussen de vele verenigingen enorm groeide.

En van Gemonde in Noord Brabant waar concurrentie tussen organisaties werd omgebogen naar samenwerking en waar een huiskamer voor senioren is gerealiseerd.

En tot slot Maurik in Gelderland waar de samenwerking en communicatie tussen vele verenigingen en organisaties en de individuele inwoners in de nieuwe dorpskrant 'Maurik Rond' nieuw en inspirerend gestalte heeft gekregen.

Blijven over de acht dorpen die hier aanwezig zijn.

Wij als jury beseffen dat we in ons werk in zekere zin een vergelijking moeten maken tussen appels en peren. Beginsituaties zijn zo verschillend.

De jury is tijdens haar bezoeken aan de verschillende dorpen zeer onder de indruk geraakt van het enthousiasme en de inzet van de dorpsbewoners en van de kwaliteit van het werk dat zij hebben verricht. De jury wil met nadruk stellen dat alle acht finaledorpen grootse prestaties hebben geleverd. Zij stelt met grote tevredenheid vast dat de kwaliteit van de inzendingen, en dus de kwaliteit van wat u in uw dorp heeft gepresteerd, onze verwachtingen heeft overstegen.

Voor nagenoeg alle dorpen valt een zeer lange lijst op te stellen van activiteiten, projecten en verworvenheden die de afgelopen jaren gerealiseerd zijn. Soms kleinschalige projecten; soms zeer complexe.

Wat ons opviel bij de bezoeken is dat alle finaledorpen er in zijn geslaagd een breed scala aan 'achterbannen' in het eigen dorp te betrekken, te motiveren en te komen tot goede samenwerking bij toch op het eerste gezicht soms verschillende belangen. Jullie zijn organisatorisch sterke dorpen; hebben sterke netwerken en weten die in te zetten. Jullie zetten in op samenwerking.....en dat loont.

Alvorens de winnaar bekend te maken, geven wij in alfabetische volgorde per dorp een karakteristiek:

Almen maakt indruk omdat het vele projecten uit een eerder dorpsplan wist te realiseren. Enkele zaken noemen we hier: Opknappen dorphuis; realiseren van een buurtsuper; bouwen van levensloopbestendige woningen; openluchtspel; het clusteren van sportvoorzieningen. Bij veel projecten werden partners gezocht en gevonden en de bewoners zelf zetten zich enorm in om die dingen die hen aan het hart lag, te realiseren. Niet afwachten: zelf doen. Uniek in Almen is het e-mailnetwerk, waarmee bijna 500 bewoners op de hoogte worden gehouden van komende activiteiten of afwijkingen van de gebruikelijke gang van zaken (zoals de absentie van de huisarts). Ze noemen het zelf modern naoberschap. De jury valt ook op hoe de sterke gemeenschap, open staat voor nieuwkomers/ buitenstaanders.

Beltrum werkt aan de invulling van een nieuw concept Kulturhus waarin samenwerking ook de belangrijkste insteek is. Beschikbare ruimte alsmede nieuwe ruimtes vormen het kloppend hart van het dorp waarin vele verenigingen en organisaties samenwerken. Een gezonde exploitatie ligt in het verschiet. Initiatiefnemers uit het dorp wisten gevoeligheden te overwinnen en een zeer brede samenwerking te realiseren.

Jullie werken nog aan de realisering; de jury heeft alle vertrouwen in een succesvol vervolg.

Kronenberg is een parel in het Limburgse land waar het lijkt dat alle bewoners actief zijn. Het draagvlak in het dorp (en het aanpalende Evertsoord) is ongekend hoog. Een keur aan voorzieningen werd gerealiseerd waarbij de Dorpsraad en Stichting Gemeenschapsvoorzieningen Kronenberg een voortrekkersrol spelen maar groepen uit alle lagen van de bevolking veel werk verzetten en de vele deskundigheden en vaardigheden worden benut. Een jurylid trok de vergelijking met 'arbeiderszelfbestuur'! De jury is onder de indruk van de breedte en grote verscheidenheid van thema's waarop het dorp actief is en van de toekomstvisie en zelfwerkzaamheid die het dorp tentoonspreidt.

Merselo nam o.a. de herinrichting van de openbare ruimte zelf in de hand. Bewoners wilden het dorp verfraaien; historische gebouwen opknappen en natuur tot zijn recht laten komen. Zoals ze zelf zeggen: "zelfsturing en zelfwerkzaamheid; lang voordat deze begrippen in de politiek voeten aan de grond kregen". Het dorp inventariseerde wensen; maakte plannen en heeft de projectleiding bij de uitvoering. De Gemeente is behulpzaam met expertise. Het leidt tot enthousiasme van de bewoners; betrokkenheid en binding met het dorp en dat uit zich o.a. in zelf geworven fondsen.

Varselder Veldhunen, behoort bij de kleinere finaledorpen. De bewoners kijken naar de toekomst en concluderen dat met de lichte krimp meer dan ooit samenwerking van de verenigingen nodig is. Het door het dorp begonnen en door de gemeente ondersteunde proces leidt tot een prachtig multifunctioneel centrum waar veel aandacht is geschonken aan duurzaam bouwen. Gedurende het hele project, van idee tot realisatie, lag de regie bij het dorp. Een knap concept vindt de jury.

Veeningen is met 594 inwoners de kleinste van de finaledorpen. De jury trof er de mentaliteit van 'recht toe recht aan'. Handen uit de mouwen. Specifiek omschreven doel is o.a. om de integratie van oude en nieuwe bewoners te bevorderen. Het dorp nam initiatief tot dorpsvernieuwing, behield de regie en realiseerde eerste fase van de vernieuwing. Daarbij waren vele (meer dan 25) partners betrokken. Speerpunten liggen bij de sociale cohesie; bij voorzieningen, wooncomfort, economie. Veeningen: op naar fase twee!

Zegge werkt samen met vele partners al drie jaar aan de uitvoering van het Integrale DorpsOntwikkelingsPlan. Dat plan -en het proces van totstandkoming ervan- is een enorme impuls voor het dorp gebleken want een vijftiental projecten, veelal in het fysieke domein, zijn gerealiseerd. Daarbij is aandacht voor vele verschillende aspecten van leefbaarheid zoals de supermarktvoorziening; woningen voor jong en oud en de ligging van Zegge en haar unieke positie als bedevaartplaats. Het IDOP is een 'doorleefd' plan en als je nu Zegge binnenkomt "kom je thuis".

Zieuwent kende een volgens bewoners sfeerloos en ongezellig dorpsplein dat volstrekt tekort deed aan de actieve, sociale en betrokken gemeenschap die Zieuwent is. Zieuwents Belang werkte samen met de bewoners aan een herinrichtings- en uitvoeringsplan en wist op terreinen als wonen d.m.v. het aanpassen van de plannen naar aanleiding van behoefte; op terrein van voorzieningen d.m.v. o.a. de realisatie van een multifunctionele accommodatie voor jongeren en op het terrein van het dorpshart, na ingewikkelde processen veel te realiseren.

~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~ ~

(U hoort) De jury is onder de indruk van uw betrokkenheid, inzet, enthousiasme, deskundigheid. Wij willen aan gemeentebestuurders mee geven: Geef bewoners de kans om hun kwaliteiten en energie aan te wenden! Geef ze het vertrouwen om hun verantwoordelijkheidsgevoel voor de leefbaarheid van het dorp, om te zetten in daden. Ze weten, willen en kunnen meer dan u denkt.

De jury heeft een winnaar aangewezen.

Het is het dorp waar naar het oordeel van de jury uitermate planmatig te werk wordt gegaan en vele kwaliteiten van de bewoners worden benut. Waar fysiek complexe projecten professioneel worden aangepakt met de kwaliteiten van de eigen bewoners en waar de regionale aannemer als professional wordt betrokken. Waar het dorp een soort 'bedrijvenfonds' heeft ingesteld dat zelf de bijdragen over de verschillende verenigingen verdeelt. Waar een kleine kerngroep coördineert en veel werk delegeert. Waar naast dat fysieke, ook gevoelsmatig zeer complexe zaken als het verleggen van een weg over de begraafplaats, met tact en respect voor alle betrokkenen wordt opgepakt en tot een goed einde gebracht.....

De Nederlandse Dorpsvernieuwingsprijs 2013 is toegekend aan.....Zieuwent !!!